

บทที่

6

ความก้าวหน้าของดุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย

Advances of Doctoral Dissertation in Public Administration in Thailand

เฉลิม เกิดโมลี

Chalerm Gerdmoli

บทที่

6

ความก้าวหน้าของดุชนิพนธ์
ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทยAdvances of Doctoral Dissertation in
Public Administration in Thailandเฉลิม เกิดโมลี¹

Chalerm Gerdmoli

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของดุชนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย แหล่งข้อมูลของการวิจัยคือดุชนิพนธ์จำนวน 339 เล่ม จากสามสถาบันคือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 207 เล่ม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 112 เล่ม และมหาวิทยาลัยบูรพา 20 เล่ม

ผลการศึกษาพบว่า ดุชนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยมีความก้าวหน้าอยู่ในระดับปานกลาง คือผ่านเกณฑ์โดยเฉลี่ย 2.64 (จากทั้งหมด 6 เกณฑ์) หรือคิดเป็นร้อยละ 44 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่าดุชนิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ ร้อยละ 16.8 (57 เล่ม) และผ่านทั้ง 6 เกณฑ์เพียงร้อยละ 3.3 (11 เล่ม) สำหรับการผ่านในแต่ละเกณฑ์มีรายละเอียดดังนี้ 1) ดุชนิพนธ์มีเป้าหมายที่จะวิจัยพื้นฐานหรือทดสอบทฤษฎีร้อยละ 20.6 2) ประเด็นที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาร้อยละ 76.1 3) เรื่องที่ศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ร้อยละ 20.9 4) ดุชนิพนธ์มีความตรงภายในและภายนอกร้อยละ 66.4 5) ดุชนิพนธ์ทดสอบทฤษฎีร้อยละ 20.4 6) ดุชนิพนธ์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลร้อยละ 60.8

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ดุชนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยล้าหลังกว่าดุชนิพนธ์ของอเมริกา 20 ปี ในขณะที่ดุชนิพนธ์ของจีนล้าหลังกว่าของอเมริกาและไทย 30 ปีและ 10 ปีตามลำดับ นอกจากนั้นยังพบว่าดุชนิพนธ์ของไทยมีวิธีการศึกษา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยุศาสตร์และความมั่นคง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ก้าวหน้า (49.2%) กว่าด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา (39.2%) ในขณะที่ดุษฎีนิพนธ์ในต่างประเทศมีความก้าวหน้าในประเด็นที่ศึกษา (48.3%) มากกว่าวิธีการศึกษา (37.3%) แนวโน้มนี้เป็นไปได้ว่าในอนาคตดุษฎีนิพนธ์ไทยจะมีลักษณะ”คุณภาพสูงแต่คุณประโยชน์ต่ำ” สำหรับแนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าของดุษฎีนิพนธ์นั้น ต้องเน้นที่คุณค่าของประเด็นที่ศึกษามากกว่าเน้นความแข็งแกร่งในเชิงวิธีการศึกษาเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นวิธีการศึกษาวิจัยควรจะใช้วิธีการผสมวิธีมากขึ้น

คำสำคัญ : งานวิจัยระดับปริญญาเอก การประเมินผลการวิจัย ความก้าวหน้า
ของดุษฎี

Abstract

The objective of this research was to analyze the advancement of the dissertations in the field of public administration in Thailand. The sources of data used for this research were 339 dissertations from one institute and two universities in Thailand, which were categorized into 207 dissertations from the National Institute of Development Administration (NIDA), 112 dissertations from Ramkhamhaeng University, and 20 dissertations from Burapha University.

The quality of the dissertations in Public Administration in Thailand from B.E. 2531-2555 was at moderate level to somewhat low. That is to say, it just passed the average range 2.64 (min 0, max 6). That is the research questions that aimed to strengthen the theoretical principles were found at low level. The importance of the subject studied towards the field of public administration was at the moderate level. The creative innovation was at low level. The validity was at moderate level. As for the theoretical testing, it was at low level, and the rational relationship was at moderate level. According to the dissertation quality, as comparing to the ones of the universities in other countries, it was found that the numbers of the minor topics studied were in accordance with the ones studied in other countries. The passing criteria indicated that the dissertations in public administrations from Thailand were at 2.64 which could be compared to the dissertations published in U.S.A in 1992 (2.82), and were more advanced than the dissertations in public administration published in China in 2008 (2.27).

Key words : Doctoral Research, Evaluating Research , Advances of Dissertation

บทนำ

ดัชนีนิพนธ์ไม่เพียงสะท้อนตัวตนและคุณภาพของคนเท่านั้น แต่ยังบ่งชี้ถึงความสำเร็จด้านการจัดการศึกษาและความก้าวหน้าของศาสตร์ในสาขาอีกด้วย ด้วยเหตุนี้เองสาขาต่าง ๆ จึงประเมินสถานภาพดัชนีนิพนธ์ในศาสตร์ของตนอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

การประเมินดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดย McCurdy and Cleary (1984) ตัวแบบนี้ต่อมาถูกนำมาศึกษาโดย White (1986), Cleary (1992) Adams and White (1994), Cleary (2000), Jing (2008) และ Chen and Li (2009) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า 1. ประเด็นที่ศึกษา ศึกษาแต่ในเรื่องที่ไม่สำคัญ 2. ส่วนใหญ่ใช้กรอบการศึกษาในระดับแนวคิด (Conceptual Framework) 3. ใช้วิธีการวิจัยแบบง่าย ๆ ปัจจุบันแม้ว่าดัชนีนิพนธ์จะมีการพัฒนาคุณภาพเพิ่มขึ้น แต่ปัญหาเหล่านี้ก็ยังมีอยู่

การประเมินดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยที่ผ่านมา ยังไม่มีการศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจง มีอยู่แต่ในระดับปริญาโท และในสาขาอื่น เช่น งานของ อุทัย ดุลยเกษม (2537) ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒนปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข (2544:27-32), สุเทพบุญซ้อน (2545) เฉลิม เกิดโมลี (2548 : 103-158) และ พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) ผลการศึกษาก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับต่างประเทศนั่นคือ ประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นเรื่องไม่สำคัญและซ้ำซากคือลอกกันไปมาก การศึกษาเป็นแบบง่าย ๆ วิธีการศึกษาไม่เพียงไม่ก้าวหน้าหากยังมีข้อบกพร่องและผิดพลาดอีกด้วย

สำหรับสาเหตุของความไม่ก้าวหน้าหรือความด้อยคุณภาพของดัชนีนิพนธ์ส่วนใหญ่ให้น้ำหนักไปที่การขาดความรู้และความหลากหลายในทางระเบียบวิธีวิจัยของผู้ศึกษา ทำให้ผลงานนิพนธ์ได้อย่างไม่มีคุณภาพ

การศึกษานี้จะประเมินดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยว่ามีลักษณะอย่างไร มีความก้าวหน้าเพียงใด และที่สำคัญคือสาเหตุของปัญหายูอยู่ที่ไหน

แนวทางในการประเมินความก้าวหน้าของดัชนีนิพนธ์

แม้ว่าชุมชนวิชาการเกือบทั้งหมดจะยอมรับคำอธิบายของ Thomas Kuhn ในเรื่องความก้าวหน้าของศาสตร์ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน ไม่ได้มีลักษณะวิวัฒนาการหรือเกิดขึ้นจากการสะสมองค์ความรู้ ซึ่งนั่นเป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของ

ศาสตร์ในมิติของกระบวนการ แต่ถ้าพิจารณาในเชิงคุณสมบัติแล้ว ความก้าวหน้าของศาสตร์ก็คือความสามารถในการแก้ปัญหาสังคม(Bird, 2007; Box, 2008) แน่่อนว่าก่อนที่จะศาสตร์จะก้าวหน้าได้ Karl Popper และ Thomas Kuhn ต่างเห็นตรงกันว่า มันต้องมีแนวคิด ทฤษฎีที่ก้าวหน้าเกิดขึ้นก่อน (อ้างใน Niiniluoto, 2011:2) ในขณะที่หลักคิด ทฤษฎีจะก้าวหน้าได้ การวิจัยที่ใช้ก็ต้องก้าวหน้าด้วยเช่นกัน (Deutsch, Markovits and Platt ,198: 373-420) ; Suthakavatin, 1996)

การวิจัยที่ก้าวหน้า ประกอบด้วยสองส่วนคือ หนึ่ง ด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา ต้องตอบสนองต่อความเรียกร้องต้องการของสังคม แน่่อนว่าความต้องการของสังคมเปลี่ยนแปลงได้บ้างในบางระดับ เช่นในอดีตต้องการงานวิจัยที่สนองตอบต่อองค์ความรู้เชิงทฤษฎี ในขณะที่ปัจจุบันถูกเรียกร้องให้สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคมมากขึ้น

สอง ด้านวิธีการวิจัยต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานแห่งระเบียบวิธีการวิจัยนั้น ๆ สำหรับวิธีการวิจัยที่ก้าวหน้า ถ้าเป็นการวิจัยกระแสหลัก นักวิชาการต่างเห็นตรงกันว่าต้องใช้สถิติขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จึงจะนับว่าก้าวหน้าได้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2545 ; Rubin, 2000 : 10 ; นางสาวณัฏฐ์ วิรัชชัย, 2541) การที่ถือเอาสถิติขั้นสูงเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในด้านระเบียบวิธีก็เพราะการจะใช้สถิติขั้นสูงวิเคราะห์ได้งานวิจัยนั้นก็ต้องสำรวจวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบการศึกษามาเป็นอย่างดีและมีระดับการวัดที่เหมาะสม

อย่างไรก็ตามการประเมินความก้าวหน้าของศาสตร์ใด ๆ ไม่ใช่ดูได้เฉพาะงานวิจัยเท่านั้น แต่มีแนวทางที่ทำอย่างน้อย 4 วิธีคือ

1. พิจารณาจากหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เช่น Engle, Altschuld and Kim (2006) สำรวจหลักสูตรการวิจัยประเมินผลที่จัดไว้ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ว่ามีแนวทางและเนื้อหาในการเตรียมนักวิจัยประเมินผลที่ดีได้มากเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนหลักสูตรนี้ทำได้นิดนึ่ง วีระศักดิ์ เครือเทพ (2547) ศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยแล้วให้ข้อสังเกตการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนโยบายสาธารณะว่ามักเน้นไปที่การอธิบายนโยบาย โดยอิงอยู่กับกระบวนการนโยบายเมื่อหลักสูตรไม่ประสบผลสำเร็จก็แสดงว่าศาสตร์ย่อมไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

2. พิจารณาจากงานวิจัยที่เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้าของชุมชนวิชาการ กรณีศาสตร์ด้านรัฐประศาสตร์ศาสตร์มีงานวิจัยจำนวนมากที่ตรวจสอบความก้าวหน้าจากวารสารทางวิชาการในยุคต่าง ๆ (Perry & Kraemer, 1986 ; Stalling & Ferrist, 1988 ; Houston & Delevan, 1994 ; Terry, 2005)

3. พิจารณาจากตำราของศาสตร์ในสาขานั้น ๆ เช่น Kerlinger (cited in Daniel, 1996) ประเมินความรู้ความสามารถด้านการวิจัยของนักศึกษาในอนาคตกจากตำราวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับ Schwartz-Shea and Yanow (2002) ตรวจสอบตำราระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกใช้อยู่ในสาขารัฐศาสตร์เพื่อพิจารณาฐานองค์ความรู้ด้านวิธีวิจัยในสาขาที่นักศึกษาจะนำไปใช้นั้นมีเพียงพอหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในขณะที่ Engeldinger and Stuart (1990) ตรวจสอบเอกสารตำราวิจัยทางสังคมศาสตร์ว่าได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการค้นหาวรรณกรรมเพื่อการวิจัยด้านสังคมสงเคราะห์ไว้ดีเพียงใด Bowman, Berman and West (2001) สำรวจเนื้อหาของเอกสารตำราด้านรัฐประศาสตร์ว่าได้กล่าวถึงจริยธรรมทางวิชาชีพมากน้อยเพียงใด

4. พิจารณาจากดัชนีพนธ์ที่นักศึกษาปริญญาเอกผลิตขึ้น McCurdy and Cleary (1984) ตรวจสอบคุณภาพและควมมีคุณค่าดัชนีพนธ์ปริญญาเอกด้านรัฐประศาสตร์เพื่อชี้ว่าประเด็นปัญหาที่ทำวิทยานิพนธ์ได้ช่วยสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมให้แก่สาขาวิชาหรือไม่ แบบการประเมินได้ถูกนำมาศึกษาต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

กรณีการประเมินความก้าวหน้าของศาสตร์จากดัชนีพนธ์วิธีการจะคล้ายกับการประเมินงานทางวิชาการที่มีฐานมาจากการวิจัยทั่วไป นั่นคืออย่างน้อยก็มียู่สองกลุ่มคือ หนึ่ง กลุ่มผู้ที่ไม่เชื่อว่าจะมีเกณฑ์ใด ๆ มาประเมินคุณค่าของงานวิจัยได้ นั่นคือกลุ่ม Constructivist และ Postmodernist (Schwandt, 1996 ; Schwandt, 2000 ; Garrat and Hotkinson, 1998)

สอง กลุ่มที่เชื่อว่าสามารถประเมินค่าได้ กลุ่มนี้เห็นว่าการประเมินงานวิจัยนั้นทำได้หลายแนวทาง นั่นคือถ้าไม่ดูที่ผู้ผลิตก็ดูที่ผลงานหรือไม่ก็ดูทั้งผู้ผลิตและผลงาน การดูที่ผู้ผลิตดูจากสามส่วนคือ ดูที่ผู้ทำวิจัย ดูที่ที่ปรึกษาของโครงการวิจัย และดูที่สถาบันของผู้ทำวิจัยหรือสถาบันที่ให้ทุนวิจัยกรณีดูที่ผลงานหรือผลผลิต ความแตกต่างหลากหลายของวิธีการประเมินจะขึ้นอยู่กับ 3 ประเด็นต่อไปนี้คือ

1. ถ้าให้คุณค่างานวิจัยต่างกัน วิธีการประเมินก็จะแตกต่างกัน กล่าวคืองานวิจัยชิ้นหนึ่ง ๆ มีมิติเชิงคุณค่าอยู่ 4 ด้านคือ 1) ด้านคุณภาพ 2) ด้านคุณประโยชน์ 3) ด้านคุณธรรม 4) ด้านความก้าวหน้า (Furlong & Oancea, 2005 : 11-15) การประเมินค่างานวิจัย ขึ้นอยู่กับว่าผู้ประเมินเลือกที่จะประเมินในด้านไหน เช่น ถ้าประเมินด้านคุณประโยชน์ วิธีการและเครื่องมือก็ย่อมต่างจากการประเมิน งานวิจัยในด้านคุณภาพ

2. ถ้าประเมินองค์ประกอบหรือในขั้นตอนที่แตกต่างกัน วิธีการและเครื่องมือการประเมินก็จะแตกต่างกัน เช่น

2.1 Searcy & Mentzer (2003) ศึกษางานวิจัยด้านบัญชีโดยจำแนกประเภทงานวิจัยในระดับอุดมศึกษาคือ 1) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบปฏิฐานนิยม (Positivistic World View) 2) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบวิพากษ์ (Critical World View) 3) งานวิจัยที่มีฐานคิดแบบตีความ (Interpretive World View) Hart, Smith, Swars and Smith (2009) สำรวจและจำแนกงานวิจัยด้านคณิตศาสตร์ออกเป็น การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสม

2.2 ศึกษาองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของการวิจัย เช่น Hyland (2003) ตรวจสอบว่านักศึกษาเขียนคุณภาพการอย่างไร ถึงใครบ้าง Cozzetto (1994) ตรวจสอบวิธีการใช้สถิติว่าเป็นไปอย่างถูกต้องหรือไม่ Boote and Baile (2005) ตรวจสอบการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบการศึกษาว่าทำได้ดีแค่ไหน

2.3 Simonson, Carmon, Dhar, Drolet, and Nowlis (2001) ศึกษาว่าในการวิจัยเพื่อผู้บริโภคเขาทำกันทำเรื่องอะไรบ้าง ประเด็นที่ทำความโน้มเอียงอย่างไร และอยู่ในขอบเขตของศาสตร์ในสาขาหรือไม่

2.4 Wehmeyer and Wehmeyer (1999) ตรวจสอบว่าคณาจารย์นิพนธ์ของนักศึกษาอ้างอิงจากเอกสารอะไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า อ้างจากหนังสือร้อยละ 35 วิทยานิพนธ์ด้านการพยาบาลร้อยละ 25 วิทยานิพนธ์ด้าน Biomedical Science ร้อยละ 8 ที่เหลืออ้างอิงจากแหล่งอื่น

3. ถ้าจำแนกประเภทงานวิจัยต่างกัน วิธีการและเครื่องมือในการประเมินก็จะต่างกันด้วย

ปัจจุบันจากการสำรวจวรรณกรรมพบว่า มีแบบประเมินงานวิจัยที่ปรากฏในวงการรัฐประศาสนศาสตร์อยู่ 6 ประเภทคือ 1. การประเมินงานวิจัยเชิงปริมาณ 2. การประเมินงานวิจัยเชิงคุณภาพ 3. การประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงการตีความ 4. การประเมินงานวิจัยที่มีฐานคิดเชิงวิพากษ์ 5. การประเมินงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการ 6. การประเมินงานวิจัยแบบผสม

การวิจัยใน 6 ประเภทดังกล่าวถ้าจำแนกในแบบดั้งเดิมจะได้ 3 ประเภทคือ การวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และแบบผสม โดยในแต่ละประเภทจะมีแนวทางในการประเมินแตกต่างกันไป เช่น การการวิจัยเชิงปริมาณ คือแบบประเมินของ McCurdy and Cleary (1984) งานวิจัยเชิงคุณภาพ คือแบบประเมินของ Brower, Abolafia, and Carr (2004) งานวิจัยแบบผสม คือแบบประเมินของ Dellinger and Leech (2007)

อย่างไรก็ตามการประเมินคุณนั้พนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ผ่านมากลับไม่ได้จำแนกประเภทการวิจัย แต่กลับใช้แบบประเมินงานวิจัยตามฐานคิดปฏิฐานนิยมที่ถือว่าเป็นการวิจัยกระแสหลักเป็นแบบในการประเมินเพียงแนวทางเดียว แต่แม้ว่าจะเป็นการวิจัยประเภทเดียวกันก็ยังมีแนวทางการประเมินแตกต่างกันไป 3 แบบ คือ 1. แบบดูความตรงของการวิจัยของ McCurdy and Cleary (1984) 2. แบบดูองค์ประกอบของการวิจัยของ Mason and Bramble (1989 : 360-363) 3. แบบพิจารณาความสมบูรณ์ของรายงานวิจัยเช่นแผ่นให้คะแนน (Mark Sheet) ของคณะกรรมการสอบคุณนั้พนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

การศึกษานี้พิจารณาความก้าวหน้าของคุณนั้พนธ์ตามแบบการประเมินคุณนั้พนธ์ของ McCurdy and Cleary (1984) ตัวแบบนี้ต่อมาถูกนำมาใช้ศึกษาโดย White (1986), Adams and White (1994) , Cleary (1992) , Cleary (2000) Jing (2008) และ Chen and Li (2009) ผลการศึกษาแต่ละครั้งถูกนำมาเปรียบเทียบกับเพื่อชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าของคุณนั้พนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลาและประเทศในการวัดความก้าวหน้าใช้เกณฑ์ 6 ประการคือ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย (Purpose) การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ว่าจะทำการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research) หรือเพื่อการตรวจสอบทฤษฎี
2. ความตรงของการวิจัย (Validity) ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยโดยคำนึงถึงความตรงของการวิจัยหรือไม่ เกณฑ์นี้ประกอบด้วยความตรงภายใน (Internal Validity) และความตรงภายนอก (External Validity)

3. การทดสอบทฤษฎี (The Test of Theory) การวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความแกร่งหรือความอ่อนด้อยของทฤษฎี หรือช่วยวางเงื่อนไขให้แก่ทฤษฎีที่มีอยู่แล้วหรือไม่

4. ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล (Causal Relationships) ผลการวิจัยมีข้อสรุปเป็นแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือไม่

5. ความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา ประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาหรือตำราของรัฐประศาสนศาสตร์หรือไม่

6. ประเด็นที่ศึกษาเป็นเรื่องการตั้งคำถามใหม่ ตั้งสมมติฐานใหม่ หรือค้นหาคำตอบใหม่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ดัชนีพหุวัฒนธรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกผลิตขึ้นโดย 3 มหาวิทยาลัย คือสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จำนวน 207 เล่มโดยเป็นภาษาอังกฤษ 137 เล่ม ภาษาไทย 70 เล่ม มหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 112 เล่ม และวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาจำนวน 20 เล่ม รวมทั้งสิ้น 339 เล่ม ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากดัชนีพหุวัฒนธรรมฉบับสมบูรณ์ที่เผยแพร่ต่อสาธารณะในห้องสมุดของสถาบันและห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาก่อให้เกิด 1. ลักษณะเฉพาะของดัชนีพหุวัฒนธรรม 2. ลักษณะทั่วไปของดัชนีพหุวัฒนธรรม และ 3. ความก้าวหน้าของดัชนีพหุวัฒนธรรม

1. ลักษณะเฉพาะของดัชนีพหุวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างคือดัชนีพหุวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ร้อยละ 61 ส่วนที่เหลือเป็นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง(ร้อยละ 33)และวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา (ร้อยละ 6) ดัชนีพหุวัฒนธรรมทั้ง 339 เล่ม ถูกผลิตขึ้นในระหว่างปี 2531-2555 (25 ปี) ดัชนีพหุวัฒนธรรมถูกผลิตขึ้นเฉลี่ยปีละ 13.56 เล่ม ปีที่ผลิตได้ต่ำสุดคือ 1 เล่มในปี 2531 และสูงสุดคือ 54 เล่มในปี 2550 ดัชนีพหุวัฒนธรรมมีประธานที่ปรึกษาทั้งสิ้น 61 ท่าน โดยเฉลี่ยเป็นที่ปรึกษาท่านละ 6.5 เล่ม เป็นที่ปรึกษาต่ำสุดคือ 1 เล่ม สูงสุดคือ 29 เล่ม ดัชนีพหุวัฒนธรรมมากกว่าครึ่งมีประธานที่ปรึกษาเป็นระดับรองศาสตราจารย์

อายุเฉลี่ยของผู้ทำดัชนีนิพนธ์คือ 45.28 ปี ผู้ทำที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 29 ปี สูงสุดคือ 65 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย (38%) รองลงมาเป็นข้าราชการ (31%) นักธุรกิจและพนักงาน (25%) และไม่ระบุ (6%)

ในเรื่องนี้ Felbinger, Holzer and White (1999) ให้ข้อสังเกตว่าการที่ผู้ศึกษาในระดับปริญญาเอก เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางอาชีพหรือนักปฏิบัติมาก่อน ส่งผลให้ดัชนีนิพนธ์ของพวกเขามักเน้นไปที่การแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติมากกว่าจะมุ่งผลิตองค์ความรู้ทางทฤษฎี

2. ลักษณะทั่วไปของดัชนีนิพนธ์

ดัชนีนิพนธ์มีบทคัดย่อโดยเฉลี่ย 2.37 หน้า จำนวนหน้าบทคัดย่อน้อยที่สุดคือ 1 หน้า สูงสุดคือ 11 หน้า แม้ว่าบทคัดย่อนส่วนใหญ่จะมีขนาด 2 หน้า แต่ก็เห็นได้ชัดว่าโดยรวมแล้วมีความแตกต่างกันมาก สิ่งนี้ชี้ว่าสถาบันไม่เคร่งครัดกับเรื่องขนาดของบทคัดย่อนัก อย่างไรก็ตามในทางหลักการแล้วบทคัดย่อถ้าเป็นภาษาไทยมักถูกกำหนดด้วยจำนวนหน้า เช่น สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) เสนอว่า บทคัดย่อที่ดีไม่ควรเกิน 1 หน้า ในขณะที่ภาษาอังกฤษ มักถูกจำกัดด้วยจำนวนคำ เช่น Singleton Straits, Straits and McAlister (1988 : 474) ให้ทัศนะว่าบทคัดย่อควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 150-200 คำ ในขณะที่สถาบัน AIT (2000) กำหนดว่าบทคัดย่อจะต้องมีขนาดไม่เกิน 200 คำ โดยให้เหตุผลว่าบทคัดย่อที่ยาวเกินไปนั้นว่าใช้ไม่ได้เพราะจะไปมีปัญหากับการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล

จำนวนหน้าของดัชนีนิพนธ์ในที่นี้นับจากหน้า 1 ถึงหน้าสุดท้ายของบรรณานุกรม โดยเฉลี่ย 253.78 หน้า จำนวนต่ำสุดคือ 71 หน้า สูงสุดคือ 563 หน้า ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนหน้าวิทยานิพนธ์ไทยในระดับปริญญาโท พบว่ามีจำนวนที่น้อยกว่ามากคือ เฉลี่ยเพียง 105 หน้า เมื่อเทียบกับต่างประเทศ จำนวนหน้าของดัชนีนิพนธ์ไทยสูงกว่าดัชนีนิพนธ์ของจีน นั่นคือ Jing (2008) ระบุว่าดัชนีนิพนธ์ของจีนมีจำนวนหน้าโดยเฉลี่ย 165 หน้า (ต่ำสุดคือ 75 หน้า และสูงสุดคือ 348 หน้า) ดัชนีนิพนธ์ของไทยใกล้เคียงกับที่ Adams and White (1994) เคยศึกษาไว้ คือมีจำนวนหน้ามากกว่า 250 หน้า พวกเขาบอกว่าถ้าดัชนีนิพนธ์จัดทำอย่างเป็นระบบขนาดไม่เกิน 150 หน้า ก็นับเป็นงานที่มีคุณภาพได้ ในทางคำพูดกล่าวกันว่าจำนวนหน้าไม่สำคัญเท่ากับเนื้อหา แต่ในความเป็นจริงจำนวนหน้าที่มากกว่าให้ผลเชิงบวกแก่ผู้ทำมากกว่าเสมอ สิ่งนี้ปรากฏอยู่ทั่วไป

ดุษฎีนิพนธ์มีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายปรากฏการณ์ (59%) มากกว่าเพื่อพรรณนาปรากฏการณ์ (41.0%) เล็กน้อยและไม่มีงานวิจัยที่เป็นประเภทสำรวจค้นหา (Exploratory Research) สิ่งนี้นับเป็นความก้าวหน้าประการหนึ่ง เพราะงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโท เช่นที่ Texas State University จากการศึกษาของ Saidat Ilo (Ilo, 2005 : 52) พบว่าเกือบร้อยละ 80 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา หรือเมื่อถอยหลังไป 20 ปี Perry and Kraemer (1986) สำรวจบทความทางวิชาการจำนวน 289 บทความที่ตีพิมพ์ใน วารสาร Public Administration Review ในระหว่าง 1975-1984 เป็นการวิจัยแบบสำรวจถึงร้อยละ 70 เป็นการวิจัยในระดับความสัมพันธ์ร้อยละ 20 และเป็นแบบอธิบายปรากฏการณ์เพียงร้อยละ 10 จะเห็นว่างานวิจัยในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นแบบอธิบายปรากฏการณ์มากกว่า

ดุษฎีนิพนธ์เกือบครึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (48%) ส่วนที่เหลือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (32%) และการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) (20%) สำหรับการวิจัยแบบผสมถ้าพิจารณาอย่างเคร่งครัดแล้วพบว่า ในจำนวน 20% หรือ 66 เล่ม เป็นการวิจัยแบบผสมอย่างแท้จริงอยู่ 11 เล่ม (ในจำนวน 11 เล่มนี้มีเพียงเล่มเดียวที่อ้างตำราการวิจัยแบบผสมคืองานหมายเลข 163) ส่วนที่เหลืออีก 55 เล่มเป็นการวิจัยที่ใช้เพียงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอีกแนวหนึ่งเข้ามาเสริมวิธีการหลักนั่นคือ 51 เล่มใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก อีก 4 เล่มใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลักถ้าพิจารณาจำแนกใหม่จะพบว่า มีงานวิจัยเชิงปริมาณรวมทั้งสิ้น 218 (163+51) หรือ (64%) เชิงคุณภาพ 114 (110+4) หรือ (33%) แบบผสม 11 (3%)

อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับงานวิจัยที่อยู่ในรูปบทความในวารสารด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 4 วารสารที่เผยแพร่ระหว่างปี 2001-2005 จากการสำรวจของ Bemick, Myers, Smith, Russell, and Bond (2007) พบว่าในส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์จำนวน 276 บทความ มีงานวิจัยเชิงปริมาณร้อยละ 79 มีงานเชิงคุณภาพร้อยละ 14 และแบบผสมร้อยละ 7 เท่านั้น เมื่อพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบจะเห็นว่าดุษฎีนิพนธ์ของไทยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณน้อยกว่าในระดับนานาชาติ

การออกแบบการวิจัย (Research Design) ดุษฎีนิพนธ์เกือบทั้งหมดเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (99.6%) ที่เหลือ 1 เล่มเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองจะเห็นว่าแบบการวิจัยเกือบทั้งหมดไม่เป็นไปตาม Kerlinger คาดหวังไว้ ด้านประชากรเป้าหมาย (Target Population) ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ และหน่วยงานราชการ การสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) ดุษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ (70%) อธิบายจำนวน

ตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่าง นั่นคือกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ประชากร วิธีการสุ่มและกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายถึงการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ดีตามดัชนีนิพนธ์จำนวนหนึ่ง (30%) ที่ไม่ได้อธิบายการได้มาของตัวอย่างด้วยการสุ่ม ดุษฎีนิพนธ์เหล่านี้มักจะกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Sizes) ด้วยสูตรคำนวณของ Taro Yamane หรือไม่กี่ Krejcie and Morgan สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) ที่ใช้ ถ้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการสุ่มแบบ Purposive Sampling กับ Snowball เป็นส่วนใหญ่ ถ้าเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จะใช้ Multi stage / Stratified / Random sampling เป็นส่วนใหญ่

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่คือตัวนักวิจัย (44.2%) เก็บเอง รองลงไปที่คือผู้ตอบซึ่งหมายถึงนักวิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์แล้วผู้ตอบก็ส่งกลับมาให้นักวิจัย (44.0%) ที่เหลือคือผู้อื่นซึ่งหมายถึงผู้ที่นักวิจัยจ้างมาช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล (11.8%) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collecting) ใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (1.8%) ใช้การสังเกตปรากฏการณ์ (0.3%) ใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (35.1%) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (33.6%) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (23.0%) ที่เหลือคือการสอบถาม (6.2%) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถาม (41.3%) และแบบบันทึกข้อมูล (สำหรับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก) (32.7%) แบบสัมภาษณ์ (23%) แบบบันทึกข้อมูล (จากการสังเกต) (3%) ดุษฎีนิพนธ์เกือบทั้งหมดใช้คนเป็นแหล่งข้อมูลที่เหลือเพียงเล็กน้อยใช้เอกสารและปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นแหล่งข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) พบว่าดุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ใช้สถิติมี 1.5% ใช้สถิติร้อยละมี 35.4% สถิติแบบจำแนกและหาความสัมพันธ์ 5.6% และสถิติขั้นสูง 57.5% โดยสถิติขั้นสูงที่ใช้คือ Multiple Regression Analysis (MRA) (38%) Path Analysis (13.3%) และ Structural Equation Model (SEM) (6.2%) ระดับของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้นเป็นความก้าวหน้าอีกประการหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

จากการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2550) ที่สำรวจวิทยานิพนธ์ 2,375 ฉบับจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 28 แห่ง พบว่ามีเพียงร้อยละ 17.2 ที่วิเคราะห์ด้วยสถิติขั้นสูง และที่สำคัญก็คือมีงานนิพนธ์เพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ใช้สถิติเหมาะสมกับระดับการวัด นอกจากนั้นในการศึกษาของรังสรรค์สิงห์เลิศ (2545) พบว่างานนิพนธ์ถึงร้อยละ 94 ที่ใช้สถิติในระดับพรรณนา เช่นเดียวกับกับ

การศึกษางานนิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ของ เณลิมชัย ปัญญาดี (2545) พบว่าร้อยละ 70 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ 20.2 อยู่ในระดับอธิบาย ร้อยละ 4.8 อยู่ในระดับควบคุม และทำนาย นั่นหมายความว่าใช้สถิติในระดับสูงร้อยละ 25

จากการศึกษาของ Lee, Benoit-Bryan and Johnson (2011) โดยการสำรวจบทความในระยะ 8 ปีของวารสารทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์พบว่าในจำนวน 246 บทความใช้สถิติในระดับพรรณนาข้อมูล 16% สถิติระดับจำแนกและระดับหาความสัมพันธ์ 13% สถิติอื่น ๆ 6% และสถิติขั้นสูง 65% ในขณะที่การศึกษาของ Bemick et. al. (2007) พบว่าสถิติที่ใช้คือ สถิติพรรณนา 9% วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ 10% สถิติขั้นสูง 71% อื่น ๆ 10%

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดุษฎีนิพนธ์ของไทยใช้สถิติขั้นสูงมากกว่างานนิพนธ์ระดับปริญญาโทอย่างมาก ในขณะที่งานวิจัยในต่างประเทศใช้สถิติขั้นสูงมากกว่าดุษฎีนิพนธ์ไทยอย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในเชิงพัฒนาการแล้ว ดุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไทยมีแนวโน้มการใช้สถิติขั้นสูงลดลง นั่นคือในระหว่างปี 2531-2540 ดุษฎีนิพนธ์ใช้สถิติขั้นสูง 71.9 % ระหว่างปี 2541-2550 ใช้สถิติขั้นสูงลดลงเหลือ 70.6 % และในระหว่างปี 2551-2555 เหลือใช้สถิติขั้นสูง 48.8 % นั่นหมายความว่านักศึกษาใช้การวิจัยทางเลือกมากขึ้น กล่าวได้ว่าปรากฏการณ์ของไทยไม่สอดคล้องกับข้อสังเกตของ Raadschelders and Lee (2011) ที่ว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับสากลมีแนวโน้มที่จะใช้สถิติขั้นสูงมากขึ้น

3. ความก้าวหน้าของดุษฎีนิพนธ์

ความก้าวหน้าของดุษฎีนิพนธ์คือระดับของการผ่านเกณฑ์การประเมิน 6 ประการต่อไปนี้คือ 1) ดุษฎีนิพนธ์มีเป้าหมายที่จะวิจัยพื้นฐานหรือไม่ 2) ประเด็นที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขาหรือไม่ 3) การศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่หรือมีความเป็นต้นแบบในด้านใดบ้างหรือไม่ 4) ดุษฎีนิพนธ์มีความตรงภายในและภายนอกหรือไม่ 5) ดุษฎีนิพนธ์มีการทดสอบทฤษฎีหรือไม่ และ 6) ดุษฎีนิพนธ์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือไม่

ในที่นี้จะกล่าวถึงใน 3 ประเด็น คือ 3.1 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของดุษฎีนิพนธ์ 3.2 ประเด็นปัญหาที่ศึกษา 3.3 จำนวนดุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

3.1 จำนวนเกณฑ์ที่ผ่าน

ความก้าวหน้าของดัชนีนิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือผ่านเกณฑ์โดยเฉลี่ย 2.64 จาก 6 เกณฑ์หรือคิดเป็นร้อยละ 44 เมื่อพิจารณาในแต่ละเกณฑ์พบว่า ดัชนีนิพนธ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใด ๆ มีถึงร้อยละ 16.8 (57 เล่ม) ในขณะที่ดัชนีนิพนธ์ที่ผ่านทั้ง 6 เกณฑ์มีเพียงร้อยละ 3.3 (11 เล่ม)

สำหรับร้อยละของการผ่านในแต่ละเกณฑ์มี 1) ดัชนีนิพนธ์มีเป้าหมายที่จะวิจัยพื้นฐานหรือทดสอบทฤษฎี ร้อยละ 20.6 2) ประเด็นที่ศึกษามีความสำคัญต่อสาขา ร้อยละ 76.1 3) เรื่องที่ศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ร้อยละ 20.9 4) ดัชนีนิพนธ์มีความตรงภายในและภายนอก ร้อยละ 66.4 5) ดัชนีนิพนธ์ทดสอบทฤษฎี ร้อยละ 20.4 6) ดัชนีนิพนธ์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ร้อยละ 60.8

ตารางเปรียบเทียบจำนวนเกณฑ์ที่ผ่านของดัชนีนิพนธ์

จำนวนเกณฑ์	1984	1992	2000	2008	2012
	n=142	n=165	n=168	n=132	N=339
	%				
6	0	1.8	0.6	3	3.2
5	3.5	6.1	12.5	7.6	15.3
4	9.9	26.7	32.7	11.4	10.0
3	16.2	26.1	31.5	23.5	30.1
2	23.9	24.2	17.3	18.2	13.0
1	28.2	9.7	10.4	18.9	11.5
0	18.3	5.5	1.2	17.4	16.8
ค่าเฉลี่ย	1.8	2.82	3.30	2.27	2.64

จากตารางการประเมินดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกาในปี 1984 , 1992 และ 2000 พบว่าคุณภาพหรือความก้าวหน้าของดัชนีนิพนธ์จะดีขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในปี 2000 มีค่าเฉลี่ย 3.30 ในขณะที่การประเมินในจีนในปี 2008 มีค่าเฉลี่ย 2.27

ดัชนีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยเทียบเคียงได้กับดัชนีนิพนธ์ของอเมริกาในปี 1992 ในขณะที่ดัชนีนิพนธ์ของจีน Jing (2000) เทียบเคียงว่ามีความก้าวหน้าเท่ากับดัชนีนิพนธ์ของอเมริกาในปี 1984 นั้นหมายความว่า ดัชนีนิพนธ์ไทย

ล้าหลังกว่าของอเมริกาอยู่ราว 20 ปี ในขณะที่จีนล้าหลังกว่าอเมริกาและไทยอยู่ 30 ปีและ 10 ปี ตามลำดับ อย่างไรก็ตามการศึกษาในระดับปริญญาเอกของจีนเพิ่งเริ่มต้นเมื่อปี 2542 ส่วนไทยเริ่มมาตั้งแต่ปี 2527 ก่อนจีน 15 ปี จะเห็นว่าประเทศจีนสามารถพัฒนาการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของตนขึ้นมาอย่างรวดเร็ว

3.2 ประเด็นปัญหาที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษาในแต่ละประเทศ และแต่ละช่วงเวลาไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ลำดับที่หนึ่งถึงสามยังคงเหมือนกันนั่นคือ เรื่องการวิเคราะห์นโยบาย ทฤษฎีองค์การ และทฤษฎีการบริหารรวมกันมากกว่าร้อยละ 60

ตาราง เปรียบเทียบประเด็นปัญหาที่ศึกษา²

สาขาย่อย Area Studies	1.1984	2.1992	3.2000	4.2008	5.2012	ลำดับ ที่
	n=142	n=165	n=168	n=132	n=339	
	%					
1) ทฤษฎีการบริหาร	25.4	12.7	10.7	28	20.1	3
2) รัฐประศาสนศาสตร์เปรียบเทียบ	14.8	12.7	10.7	-	3.5	4
3) พฤติกรรมและการพัฒนาบุคลากร	8.5	10.9	6.6	-	-	6
4) การคลังและงบประมาณ	2.1	9.7	8.3	5.3	3.5	5
5) ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานรัฐ	4.9	0.6	5.4	10.6	4.1	6
6) เทคนิคการบริหาร	0.7	1.8	0	9.8	6.2	7
7) ทฤษฎีองค์การ	9.9	25.5	25.6	3	21.5	2
8) การบริหารงานบุคคล	4.9	1.8	5.4	-	7.4	7
9) การวิเคราะห์นโยบาย	28.9	32.1	25.6	33.3	23.6	1
10) การบริหารบ้านเมืองและประชาสังคม	-	-	-	10.6	10.0	7
11) อื่น ๆ	-	-	-	9.8	-	-

จากตาราง สิ่งที่น่าสนใจก็คือ การบริหารงานบุคคล กลับไม่ได้รับความสนใจศึกษาเท่ากับงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทที่ผู้เขียนเคยศึกษาไว้ เช่นเดียวกันกับการเงินการคลัง ก็มีผู้สนใจศึกษาน้อย ทั้งที่เป็นหนึ่งในสี่สาขาย่อยที่สำคัญในรัฐประศาสนศาสตร์ นอกจากนั้นเมื่อเรียงลำดับโดยเฉลี่ยแล้วสามสาขาย่อยดังกล่าวข้างต้น ถูกเลือกศึกษาอยู่ในลำดับตัวอย่างสอดคล้องกันในทุกครั้งของการประเมิน

²1.McCurdy and Cleary (1984) 2. Cleary (1992) 3.Cleary (2000) 4.Jing (2008) 5.การศึกษานี้

เมื่อนำประเด็นปัญหาที่ศึกษาเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับงานทางวิชาการในประเทศไทยที่ นิศาชล พรหมรินทร์ (2555 : 9-13) สืบมาจากข้อเขียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ตั้งแต่ปี 2498- 2554 จำนวนทั้งสิ้น 1,536 เรื่อง จำแนกเป็น 13 หัวข้อคือ 1.องค์กรและการจัดการ 28.90 % (444) 2.การบริหารงานบุคคล 14.71 % (226) 3. การบริหารการปกครองท้องถิ่น 12.63 % (194) 4. นโยบายสาธารณะ 9.44 % (145) 5. การบริหารงานคลังสาธารณะ 7.48% (115) 6. การบริหารราชการทั่วไป 6.05% (93) 7. การบริหารเปรียบเทียบและการบริหารการพัฒนา 5.07% (78) 8. การบริหารโครงการ 3.51% (54) 9. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค 3.51% (54) 10. การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย 3.05% (47) 11. ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ 2.53% (39) 12. จริยธรรมทางการบริหาร 1.88 % (29) 13. กฎหมายมหาชนและระเบียบข้อบังคับ 1.17 % (18) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ดุษฎีนิพนธ์ไม่สอดคล้องกับกระแสงานทางวิชาการในประเทศไทย แต่กลับไปสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษาดุษฎีนิพนธ์ในระดับนานาชาติ

นั่นแสดงว่าการเลือกหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ ไม่ได้เลือกตามกระแสงานวิชาการภายในประเทศ แต่เลือกตามกระแสงานวิชาการในต่างประเทศนั้นหมายความว่า นักศึกษาปริญญาเอกของเราอ่านงานของไทยน้อยเกินไปหรืออาจไม่อ่านเลย จริงอยู่ โดยหลักการวิจัยที่มุ่งแสวงหาความเป็นสากลหรือทั่วไป การศึกษาไม่ว่าใช้ฉากปรากฏการณ์ที่ไหนก็ล้วนมีค่าต่อการแสวงหาหลักทั่วไปทั้งสิ้น แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ก็มีเป้าหมายที่จะตรวจสอบหลักคิด ทฤษฎีไม่มากนัก เพราะผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าดุษฎีนิพนธ์มีเป้าหมายที่จะตรวจสอบทฤษฎีเพียงร้อยละ 20.6 ดังนั้นในเมื่อประเด็นที่ศึกษาไม่ตามกระแสปัญหา และหรือกระแสทฤษฎีก็หมายความว่าโดยส่วนใหญ่เลือกประเด็นตามความสนใจหรือพึงพอใจเป็นหลัก

3.3 จำนวนดุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

จำนวนการผ่านแต่ละเกณฑ์ค่อนข้างแตกต่างกัน กล่าวคือ ดุษฎีนิพนธ์ของไทยเน้นไปที่ความสำคัญของการวิจัยหรือเรื่องที่ท้าววิจัยต้องอยู่ในขอบเขตของสาขารองลงไป คือความตรงของการวิจัย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าดุษฎีนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกา และจีน ต่างให้ความสำคัญกับเป้าหมายการวิจัยเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปที่ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล

ตาราง เปรียบเทียบจำนวนดุชฎินิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละเกณฑ์

เกณฑ์	1984	1992	2000	2008	2012	รวม
	n=142	n=165	n=168	n=132	N=339	เฉลี่ย
	%					
เป้าหมายการวิจัย (Purposive)	64.1	80	89.3	49.2	20.6	61
ความตรงของการวิจัย (Validity)	21.1	29.1	39.9	31.1	67.3	38
การทดสอบทฤษฎี (Theory Testing)	17.6	21.8	19.0	45.5	20.4	5
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relation)	26.1	51.5	86.9	21.2	60.8	49
ความสำคัญของการวิจัย (Importance)	38.7	32.1	37.5	42.2	76.1	45
นวัตกรรมของการวิจัย (Innovativeness)	16.9	72.7	64.3	37.9	20.9	43

จากตารางเมื่อจัดกลุ่มการผ่านเกณฑ์ความก้าวหน้าออกเป็นสองกลุ่มคือ
1. ด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย หนึ่ง ดุชฎินิพนธ์ศึกษาในเรื่องที่มีความสำคัญหรือเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของสาขา สอง ดุชฎินิพนธ์มีเป้าหมายที่จะวิจัยพื้นฐานหรือมีเป้าหมายจะทดสอบทฤษฎีสามดุชฎินิพนธ์ที่สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ
2. ด้านวิธีการวิจัยประกอบด้วย หนึ่ง ดุชฎินิพนธ์มีความตรง สอง ดุชฎินิพนธ์ที่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สาม ดุชฎินิพนธ์ที่ทดสอบทฤษฎี การศึกษาครั้งนี้พบว่าความก้าวหน้าด้านประเด็นปัญหาที่ศึกษาของดุชฎินิพนธ์ไทย (76.1+20.6+20.9) ร้อยละ 39.2 และความก้าวหน้าด้านวิธีการวิจัย (67.3+60.8+20.4) ร้อยละ 49.2 จากตัวเลขในขณะที่ดุชฎินิพนธ์โดยรวมมีประเด็นปัญหาที่ศึกษาก้าวหน้า (61+45+39) ร้อยละ 48.3 ส่วนด้านวิธีการศึกษามีความก้าวหน้า (38+25+49) ร้อยละ 37.3

กล่าวได้ว่าดุชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย มีวิธีการศึกษาก้าวหน้ากว่าประเด็นปัญหาที่ศึกษา ในขณะที่ดุชฎินิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในต่างประเทศมีประเด็นปัญหาที่ศึกษาก้าวหน้ากว่าวิธีการศึกษา

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอ

ดุชฎินิพนธ์ของมหาวิทยาลัยในอเมริกา แม้ว่าจะพัฒนาก้าวหน้าขึ้นมาตามลำดับนับจากการศึกษาวิจัยในปี 1984 กระนั้นก็ตาม ในปี 2000 ที่นับว่าก้าวหน้าที่สุดในเชิงเปรียบเทียบ ก็เพียงผ่านเกณฑ์เกินครึ่งมาเพียงเล็กน้อย (3.30) เท่านั้น

ในความเป็นจริงไม่ว่าดุชฎินิพนธ์ในประเทศไหนก็มีปัญหาดคล้ายกันเช่น Hallinger (2011) สำรวจระเบียบวิธีที่ใช้ในดุชฎินิพนธ์ด้านการศึกษาใน 130 ประเทศ ที่ผ่าน

มาในระยะ 30 ปี โดยการตรวจสอบกรอบการศึกษา การออกแบบการวิจัย และสถิติที่ใช้ พบว่าแม้ระเบียบวิธีการวิจัยจะได้รับการพัฒนาปรับปรุงขึ้นมากมาอย่างมากในตลอด 30 ปี กระนั้นก็ตามวิธีการวิจัยที่ใช้ในชุมชนนักวิจัยยังไม่พอที่จะทำให้การพัฒนาทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ นอกจากนั้นจากการศึกษาที่ต่อเนื่องมาพบว่างานเหล่านี้ถูกอ้างอิงน้อยมาก

ที่จริงปัญหาด้านการวิจัยนั้น แม้ในงานวิจัยของนักวิจัยมืออาชีพที่ปรากฏอยู่ในรูปบทความทางวิชาการในวารสารที่มี Peer Review เป็นอย่างดีก่อนลงเผยแพร่ก็ยังพบมีข้อผิดพลาดบกพร่องในเชิงระเบียบวิธีจำนวนมาก เช่น ผลการศึกษาของ Perry and Kraemer (1986), Houston and Delevan (1994), Wright et. al. (2004), Lee et. al. (2011)

ดังนั้นจึงไม่แปลกที่การประเมินงานวิจัยหรืองานทางวิชาการที่มีฐานมาจากการวิจัยก็มักมีจุดอ่อนข้อบกพร่องให้พบเห็นได้เสมอ ทั้งนี้เพราะการวิจัยเป็นกลุ่มกิจกรรมขนาดใหญ่ที่มีเครื่องมือและแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังจำนวนมาก การบ่งชี้ข้อผิดพลาดก็เพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขที่มีพลังความเป็นไปได้สูงสุด การศึกษาครั้งนี้ก็เช่นกัน ที่ผ่านมามีผู้เคราะห์สาเหตุไว้หลายประการ กล่าวคือ

1. ปัญหาในด้านการจัดการศึกษาวิจัย He (2007) กล่าวว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ล้าหลังกว่าการจัดการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ความหมายก็คือศึกษาหลักคิดทฤษฎีอย่างกว้างขวางแต่พอจะออกแบบการวิจัยเพื่อแสวงหาหลักฐานเชิงประจักษ์กลับทำไม่ได้ไม่ค่อยดีนัก

2. ปัญหาด้านความไม่เข้มแข็งของศาสตร์ Raadschelders (2011b) กล่าวว่าเราไม่สามารถลดความซับซ้อนของปัญหาทางการเมืองและการปกครองสู่การวัดแบบเชิงประจักษ์ได้เสมอไป ความหมายก็คือรู้ปัญหาดีแต่ไม่มีเครื่องมือ ที่จะช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ความเป็นจริงให้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น

3. ปัญหาด้านวิธีการวิจัย Cheng and Lu (2009) กล่าวว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ขาดความสามารถในการใช้วิธีการวิจัยที่ซับซ้อนที่จะพัฒนาทฤษฎีจากปัญหาภายในประเทศของตน เพื่อขึ้นการปฏิบัติได้ผลที่ตามมาก็คือไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะนำความรู้มาใช้อย่างคุ้มค่า สำหรับปัญหาด้านวิธีการวิจัย มีนักวิชาการหลายท่านที่มี

ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ Chen and Li (2009) ศึกษาโดยใช้ตัวแบบของ McCurdy and Cleary (2009) พบปัญหาทั้งเรื่องการศึกษาและวิธีการศึกษา เขาเสนอว่าควรฝึกหัดในเชิงระเบียบวิธีวิทยาให้มาก และให้มีวิธีการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษางานนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทของ เจลิม เกิดโมลี (2548) พบว่านักศึกษาทำถูกต้องแต่ในเรื่องที่ไม่สำคัญ เรื่องที่สำคัญส่วนใหญ่มักผิดพลาด

4. ปัญหาอยู่ที่กระบวนการของศาสตร์ในประเทศกำลังพัฒนา มันคล้ายกับว่าประเทศเหล่านี้ไม่ประสบผลสำเร็จมากนักทั้งในการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของสังคมและในการสร้างองค์ความรู้ในระดับนานาชาติ จากการศึกษาของ Gulrajini and Moloni (2012) พบว่างานทางวิชาการในประเทศกำลังพัฒนาได้รับการเผยแพร่ในระดับสากลน้อยมาก นอกจากนั้นเนื้อหาสาระที่ศึกษาก็มีลักษณะแปลกแยกจากระดับทั่วไปอยู่มากดังนั้นจึงจำเป็นต้องไล่ให้ทันความก้าวหน้าของศาสตร์โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมหรือวิธีเดิมก็ได้แต่ต้องมีคุณภาพ

ทุกปัญหาดังกล่าวข้างต้นล้วนพุ่งตรงมาที่ความไม่พอเพียงและความไม่หลากหลายในเชิงวิธีวิทยาของนักศึกษา อย่างไรก็ตามสำหรับนักศึกษาปริญญาโทแล้ว ความไม่รู้ไม่เข้าใจในทางระเบียบวิธีเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้เพราะ เป็นงานนิพนธ์เล่มแรกของเขายิ่งการเรียนในระบบเร่งรัดเช่นปัจจุบันด้วยแล้ว ความรู้ความเข้าใจจึงตกผลึกไม่ทันกับเวลาที่มีอยู่แต่สำหรับนักศึกษาปริญญาเอก ความไม่ครบถ้วนในทางระเบียบวิธีการวิจัยน่าจะไม่ใช่ปัญหา

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าด้านวิธีการศึกษาในสองเรื่องคือ หนึ่ง ดุษฎีนิพนธ์ใช้แบบวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น สอง สำหรับการวิจัยกระแสหลัก ดุษฎีนิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีที่ก้าวหน้าอย่างมาก กล่าวคือดุษฎีนิพนธ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย เป็นการสำรวจขนาดใหญ่ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลหลายแบบ ใช้กรอบการกลุ่มอธิบายการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง และใช้ตัวอย่างที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ระบุกระบวนการเลือกตัวอย่างอย่างซับซ้อน และตรวจสอบฐานคติก่อนการใช้สถิติขั้นสูง สิ่งเหล่านี้ตรงข้ามกับที่ Lee, Benoit-Bryan and Johnson (2011) กล่าวไว้คืองานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการสำรวจขนาดเล็ก (Small Scale Survey) พึ่งวิธีการเก็บข้อมูลแบบเดียวคือการส่งไปรษณีย์ไม่ระบุคุณภาพของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ระบุกระบวนการเลือกตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ Linear Regression โดยไม่ตรวจสอบฐานคติเบื้องต้นก่อน

สิ่งที่แตกต่างไปบ้างก็คือ ดุษฎีนิพนธ์ไทยมีแนวโน้มใช้สถิติขั้นสูงลดลง ในขณะที่งานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในต่างประเทศมีแนวโน้มที่จะใช้สถิติขั้นสูงเพิ่มขึ้น (Raadschelders, 2011a; Raadschelders and Lee, 2011) แต่นี้ก็ไม่แน่ว่าเป็นจุดอ่อน เพราะสิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการวิจัยทางเลือกที่เพิ่มขึ้น ตรงข้ามกลับเป็นแนวทางใหม่ที่นักวิชาการร่วมสมัย เช่น Perry (2012) และ Gulrajani and Moloni (2012) เรียกร้อง

เมื่อผลการศึกษาชี้ว่านักศึกษาไม่ได้มีปัญหาในเรื่องวิธีการวิจัย ดังนั้นการเน้นไปที่การฝึกหัดอบรมเพิ่มเติมวิธีการวิจัย หรือการเปิดวิชาเลือกที่มีลักษณะเป็นวิชาเสริม ดุษฎีนิพนธ์ประเภทสถิติคอมพิวเตอร์ หรือวิชาช่วยเขียนเค้าโครงการวิจัย แทนที่จะได้ใช้เวลาเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของศาสตร์ในสาขาอย่างเข้มข้น กลับไปทู่แท้ให้กับระเบียบวิธีการวิจัยเป็นสำคัญ จึงเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะถูกต้องเหมาะสมจริงอยู่การทำเช่นนี้ช่วยให้สาขาหรือหลักสูตรบริหารเวลาของดุษฎีนิพนธ์ได้ระดับหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นผลดีต่อศาสตร์ในสาขาในอนาคต สังคมในหลายประเทศกำลังตั้งคำถามว่าผู้ที่จบปริญญาเอกนอกจากรู้ระเบียบวิธีวิจัยแล้วรู้อะไรอีก

คำถามสำคัญก็คือในเมื่อวิธีการศึกษาไม่ใช่คำตอบสำหรับการพัฒนาคุณภาพ ดุษฎีนิพนธ์ แล้วอะไรคือปัญหาผลการศึกษาค้างนี้ชี้ว่า เป็นเพราะดุษฎีนิพนธ์ของไทยไปให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยมากกว่าประเด็นปัญหาที่เลือกมาศึกษา ทำให้เกิดธรรมเนียมปฏิบัติสืบเนื่องกันมาในสามขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่หนึ่งกำหนดประเด็นที่จะศึกษา กรณีนี้เพียงระวางให้หัวข้อศึกษาอยู่ในขอบเขตของศาสตร์ในสาขาก็เป็นอันใช้ได้ ขั้นตอนที่สองให้ความสำคัญกับความตรงโดยเฉพาะในเชิงระเบียบวิธีการวิจัยและขั้นตอนที่สามสร้างกรอบการศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเป็นระดับกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) หรือทฤษฎี ที่สามารถนำมาแสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันด้วยสถิติขั้นสูงให้ลงตัวได้อย่างสวยงาม เพียงเท่านั้นก็จะได้ดุษฎีนิพนธ์ที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบดุษฎีนิพนธ์ไทยกับของประเทศต่าง ๆ ในภาพรวมแล้วพบว่ามีความก้าวหน้าด้านประเด็นปัญหา (ร้อยละ 48.3) สูงกว่าด้านวิธีการวิจัย (ร้อยละ 37.3) แต่นี้ก็ไม่ได้หมายความว่าดุษฎีนิพนธ์ในต่างประเทศจะดีกว่าหรือมี

ปัญหาน้อยกว่า เช่นในประเทศจีนChen and Lu (2009) ให้ข้อสังเกตว่างานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เข้าใจสังคมของตนเองมากนัก ในขณะที่อเมริกาเองงานนิพนธ์ก็ไม่มีค่าทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติมากนัก Saidat Ilo (2005) จึงเสนอว่าเพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติควรจะทำงานนิพนธ์ในระดับปริญญาโทเป็นแบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

สำหรับดุษฎีนิพนธ์ของไทยนอกจากมีโอกาสที่จะตกอยู่ในสภาพ "คุณภาพสูงแต่คุณประโยชน์ต่ำ" แล้ว ยังเกิดปัญหาเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศด้วย นั่นคืองานดุษฎีนิพนธ์ของเราไม่สะท้อนสังคมของตัวเองมากนัก สังเกตจากประเด็นของดุษฎีนิพนธ์ไม่สอดคล้องกับกระแสวิชาการที่นิศาสล พรหมรินทร์ (2555) สำรวจไว้ นอกจากนั้นยังไม่สะท้อนคุณค่าในทางทฤษฎีด้วยเพราะมีดุษฎีนิพนธ์ที่มุ่งทดสอบทฤษฎีเพียงร้อยละ 20.6 เท่านั้น

ในความเป็นจริงการเน้นไปที่ความถูกต้องแห่งระเบียบวิธีเป็นสิ่งที่ถูกต้องอย่างไรก็ตาม Perry (2012) เสนอว่า การศึกษาวิจัยนั้นนอกจากมีความแกร่งในทางระเบียบวิธีวิทยาแล้ว ประเด็นที่ศึกษาต้องเป็นความรู้ที่ใช้ได้ (Usable knowledge) ด้วย คือต้องมีทั้งคุณภาพและคุณประโยชน์ (High Quality and Relevance) เน้นอนว่าเรื่องที่ศึกษาจะมีคุณค่า ก็ต้องมาจากวิธีการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่ถ้าเริ่มต้นด้วยเรื่องที่มีคุณค่าในตัวเองน้อย ต่อให้วิธีการมีคุณภาพเพียงใด ก็ยังต้องมีประโยชน์ไม่มากนัก อยู่นั่นเอง ดังนั้นประเด็นที่ศึกษาจึงต้องถูกพิจารณาเลือกสรรก่อนวิธีการศึกษา นี่เป็นเงื่อนไขอันจำเป็นสำหรับงานวิจัยทั่วไป ยิ่งดุษฎีนิพนธ์ด้วยแล้วจะต้องให้ความสนใจในเรื่องนี้เป็นพิเศษเพราะนอกจากผลงานจะสะท้อนตัวตนของคนทำแล้ว สังคมทั้งปัจจุบันและอนาคตยังคาดหวังปัญญาชนชั้นนำเหล่านี้อย่างสูงด้วย

การนึกถึงประเด็นปัญหาที่จะให้มีคุณค่าก็ต้องนึกถึงสังคม เมื่อนึกถึงสังคมก็ต้องนึกถึงความเรียกร้องความต้องการของคนในสังคมที่จริงสังคมไหนก็คาดหวังกับนักศึกษาในระดับปริญญาเอกทั้งสิ้น ในเบื้องต้นก็คือหวังว่าจะเป็นผู้พิทักษ์ศาสตร์ในสาขา ต่อจากนั้นก็หวังว่าจะเป็นนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเพื่อชี้นำสังคมอีกด้วย (Adams and White, 1995 ; White, Adams and Forrester, 1996) ในเรื่องนี้ Mark Evans (2007) กล่าวว่า นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไม่เพียงแต่ต้องอธิบายปรากฏการณ์เท่านั้น แต่ต้อง

ปกป้องและพัฒนาสังคมด้วยจิตสำนึกที่ดีงามและต้องถอดโลกแห่งความคิดออกเป็น การกระทำให้อีกด้วย Berman and Jing (2008) ให้ความเห็นว่า การจัดการศึกษาในระดับปริญญาเอก ไม่เพียงแต่ต้องการผู้พิทักษ์ศาสตร์ในสาขา ผู้คนก็ยังหวังว่าความก้าวหน้าของสังคมจะเพิ่มขึ้น กลุ่มปัญญาชนชั้นนำในสังคมไทยก็มีข้อคิดความเห็นในเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน นั่นคือ สวัสดิ์ สุคนธรังสี (2511) ให้ข้อคิดว่าเราเป็นประเทศกำลังพัฒนา บุคลากรในมหาวิทยาลัยของเราไม่ว่านักศึกษาหรืออาจารย์ควรจะได้ช่วยกันทำการวิจัย เพื่อการสร้างสรรค์พัฒนาประเทศชาติของเรา ไม่ใช่ศึกษาหรือทำไปอย่างไร้ทิศทางจาก มุมมองของสวัสดิ์ นักศึกษาถูกคาดหวังทั้งในด้านเศรษฐกิจและคุณธรรม

อุทัย เลหาวิเชียร (2529) บอกว่าเรามีความจำเป็นที่ต้องศึกษาจากปรากฏการณ์ของไทยแทนที่จะมุ่งใช้ทฤษฎีฝรั่งอย่างเดียวแน่นอนว่าหน้าที่นี้เป็นของนักศึกษาปริญญาเอก และนักวิชาการ และนักวิจัยทั้งหลาย อเล็กซานเดอร์ ฟรังโก (2548) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าวงการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ไทยจะต้องสร้างตำราที่เป็นของตนเองเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองตามความเชื่อและวิถีคิดที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมของตนเอง

Alatas (2000) บอกว่าเราต้องพยายามไปให้พ้นความเป็นอาณานิคมทางปัญญาของทางตะวันตก ซึ่งนั่นหมายความว่าต้องบ่มเพาะหน่ออ่อนของสาขา (Steward of Discipline) คือนักศึกษาปริญญาเอกนั่นเอง ธีรยุทธ บุญมี (2547) เรียกร้องว่าสิ่งที่ปัญญาชนของสังคมจะต้องตีให้แตกและแก้ให้แตกคือทำอะไรเราจะต้องพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมเชิงลึก (Deep Colonialism) คืออาณานิคมเชิงความรู้ ค่านิยม และวัฒนธรรมของตะวันตก

การจะก้าวไปถึงระดับนี้ได้ นั้น ต้องอาศัยไม่เฉพาะความรู้ความสามารถในทางระเบียบวิธี แต่ต้องรู้จักหลักคิด ทฤษฎีที่จะใช้และจากปรากฏการณ์ทางสังคมที่จะศึกษาอย่างลึกซึ้ง ทั้งสองส่วนหลอมรวมเป็นคำถามวิจัยที่สะท้อนความเรียกร้องต้องการของสังคม ที่จริงความต้องการของสังคมนั้นแปรเปลี่ยนได้เช่นกัน กล่าวคือในอดีตกระแสสังคมที่สะท้อนเข้าไปในวงการศึกษาคือความต้องการในเชิงหลักคิด ทฤษฎี ในขณะที่ปัจจุบัน Perry (2012) บอกว่าต้องเป็นความรู้ที่ใช้ได้ นี่เป็นจุดผกผันที่สำคัญยิ่ง แม้ว่าเป้าหมายหลักของการวิจัยแนวปฏิฐานนิยมยังต้องการแสวงหาหลักทั่วไป อยู่เช่นเดิม แต่ปัจจุบันกระแสสังคมได้เรียกร้องให้สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของสังคมมากขึ้น ในเรื่องนี้ สุธีระ ประเสริฐสรรพ (2544 : 50-51) ให้คำแนะนำว่า

แม้จำเป็นจะต้องทำการวิจัยพื้นฐาน แต่ก็ต้องเป็นการวิจัยพื้นฐานที่ถูกระบุหรือชี้แนะ (Justify) ด้วยเป้าหมายของการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือที่เรียกว่า Directed Basic Research ต่อจากนั้นจึงเลือกแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับคำถามที่ต้องการหาคำตอบ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ นับเป็นขั้นตอนปกติที่นักวิจัยทุกท่านต้องทำอยู่แล้ว

สิ่งที่ต้องแตกต่างออกไป สถาบันจะต้องช่วยให้นักศึกษา ทำคุณสมบัติด้วยหัวข้อที่เกิดจาก แรงบันดาลใจของเขา ที่มุ่งจะทำเพื่อสังคมโดยรวม แรงบันดาลใจในสิ่งที่ Rodgers and Rodgers (1999) พบว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ของผู้ที่ทำงานทางวิชาการเพราะงานประเภทนี้ต้องอาศัยความอดทนทางกาย ทางใจอย่างสูงในขณะที่คำตอบแทบมีให้ไม่มากนัก เมื่อแรงบันดาลใจเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในที่สุดแล้ว จะเกิดการสมานกันเป็นเอกภาพระหว่างความสำนึกในหน้าที่และความพึงพอใจส่วนตัว อันเป็นรากฐานของการสร้างงานที่มีคุณค่าดังที่ เจตนา นาควัชระ (2010) ให้ข้อคิดไว้

เอกสารอ้างอิง

- เจตนา นาควัชระ. “สุนทรียภาพแห่งการวิจัย: ประสบการณ์ของนักมนุษยศาสตร์.” วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 16,1 (2553) : 1-37.
- เฉลิม เกิดโมลี. “การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์: พิธีกรรมที่ต้องเปลี่ยนแปลง.” วารสารร่วมพุทธ 23,3 (2548) : 81-102.
- เฉลิมชัย ปัญญาดี. 2545. “การใช้วิทยุวิทยการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่และแม่โจ้.” ใน วิทยุวิทยการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย, บรรณาธิการโดย สุเทพ บุญซ้อน. ปทุมธานี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธีรยุทธ บุญมี. 2547. Modern & Postmodern. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2541. “วิทยุวิทยการวิจัยขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ.” ใน รวมบทความทางวิทยุวิทยการวิจัยเล่ม1, บรรณาธิการโดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิศาชล พรหมรินทร์. 2555. วิทยุวิทยการกระบวนทัศน์รัฐประศาสนศาสตร์ไทย: บทสำรวจวรรณกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ สุนทรธรรณี. “พัฒนบริหารศาสตร์กับประเทศแห่งพัฒนา.” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 8,2 (2511) : 265-275.

- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2545. “พัฒนาการด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.” ใน *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย*, บรรณาธิการโดย สุเทพ บุญซ้อน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ, บรรณาธิการ. 2547. รัฐประศาสนศาสตร์ : ขอบข่ายและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุข. 2544. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต พัทธกะเทพสมบัติ. 2550. การประเมินคุณภาพของวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เฟื่องฟ้า.
- สุธีระ ประเสริฐสรรพ. 2549. รู้จักวิจัยทำให้เป็น. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- สุเทพ บุญซ้อน, บรรณาธิการ. 2545. *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของไทย*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อเล็กซานเดอร์ ฟรังซ์โก. “วัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้และการสอนรัฐประศาสนศาสตร์ : มุมมองแบบอเมริกัน.” *วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์* 4,5 (2548) : 63-85.
- อุทัย เลหาวิเชียร. 2527. การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย. ใน *ปัญหาในการทำและการนำผลงานวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ไปใช้*, บรรณาธิการโดย เครือวัลย์ ลิ้มปิยะศรีกุล. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย ดุลยเกษม. 2537. “การสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศไทย ด้านการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม.” เอกสารการประชุมประจำปี ครั้งที่ 1 บทบาทของการวิจัย : การท้าทายของทศวรรษใหม่โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย วันที่ 18-20 พฤศจิกายน 2537 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ซิตี้ จอมเทียน พัทยา ชลบุรี.
- AIT (Asian institute of Technology). Writing up Research : An online Resource. <http://www.Languages.ait.ac.th/EL21open.html>. July 24, 2001
- Adams, G.B. and White J.D. “Dissertation Research in Public Administration and Cognate Field : An Assessment of Methods and Quality.” *Public Administration Review* 54,6 (1994) : 565-576.

- Adams, Guy B. and White, Jay D. "The Public Administration Doctorate : A Degree in Search of a Purpose." **Journal of Public Administration Education** 1,1 (1995) : 67-76.
- Alatas, Syed Farid. "Academic Dependency in the Social Sciences : Reflections on India and Malaysia." **American Studies International** 38 (2002) : 80-96.
- Bernick, E. Lee., and others. 2007. **Public Administration Scholarships : Has Public Administrator Come of Age**. Paper Present At the 2007 Western Political Science Association Meeting, Las Vegas, Nevada. March 9- 11.
- Bird, Alexander. "What is Scientific Progress." **NOUS** 41,1 (2007) : 64-89.
- Box, R.C. 1994. "An Examination of the Debate Over Research in Public Administration." In **Research In Public Administration: Reflections On Theory and Practice**, Edited by Jay D. White and Guy B. Adams. Thousand Oaks, CA : Sage.
- Berman, Evan and Jing, Yijia. "Assessing the State of Public Administration Research in Mainland China: Prospects and Challenges." **Chinese Public Administration Review** 5,1/2 (2008) : 1-6.
- Boman, James S., Berman, Evan M. and West, Jonathan P. "The Professional of the public Administration : An ethics edge in introductory textbooks." **PAR** 61,2 (2001) : 194-205.
- Boote, D.N. and Beile, P. "Scholars before Researchers : On the Centrality of the Dissertation Literature Review in Research Preparation." **Educational Researcher** 34,6 (2005) : 3-15.
- Brower, Ralph S., Abolafia, Mitchell Y. and Carr, Jered B. "On Improving Qualitative Methods in Public Administration Research." **Administration and Society** 32,4 (2000) : 363-97.
- Chen, Zhenming. and Li, Deguo. "Assessment and Comparison of Chinese Doctoral Dissertations in Public Administration." **Journal of Public Administration** 2,2 (2009).
- Cheng, Joseph Y.S. and Lu, Lucia Q. "Public Administration Research Issues in China : Evidence from Content Analysis of Leading Chinese Public Administration Journals." **Issues & Studies** 45,1 (2009) : 203- 241.
- Cleary, Robert E. "Revisiting the Doctoral Dissertation in Public Administration : An Examination of the Dissertation of 1990." **Public Administration Review** 52,1 (1992) : 55-61.

- Cleary, Robert E. "The Public Administration Doctorial Dissertation Reexamined : An Evaluation of the Dissertations of 1998." **Public Administration Review** 60,5 (2000) : 446-55.
- Cozzetto, Don A. "Quantitative Research in Public Administration : A Need to Address Someserious Methodological Problems." **Administration and Society** 26,3 (1994) : 337-43.
- Daniel, Larry G. "Kerlinger's Research Myths: An Overview with Implications for Educational Researchers." **Journal of Experimental Education** 65,2 (1997) : 101-112.
- Dellinger, Amy B. and Leech, Nanncy L. "Toward a Unified Validation: Frame work in mixed methods Research." **Journal of Mixed Methods Research** 1,4 (2007) : 309- 332.
- Deutsch, Karl W., Markovits, Andrei S., and Platt, John. 1986. **Advances in the Social Sciences, 1900-1980. What, Who, Where ,How?** NY : University of America Press.
- Engle, Molly., Altschuld, James w. and Kim, Yung-chul. "2002 Survey of evaluation preparation Programs in universities." **American Journal of Evaluation** 27,3 (2006) : 353-359.
- Engeldinger, Eugene A., Stuart, Paul H. "The Library in Social Work Research : A Review of Research Textbooks." **RQ** 29 (3/Spring 1990) : 369-379.
- Evans, Mark. "The Art of Prescription Theory and Practice in Public Administration Research." **Public Policy and Administration** 22,1 (2007) : 128-152.
- Felbinger, Claire L., Holzer, Marc and White, Jay D. "The Doctorate in Public Administration Some Unresolved Questions and Recommendations." **Public Administration Review** 59,5 (1999) : 459-64.
- Furlong, John. and Oancer, Alis. 2005. **Assessing Quality in Applied and Practice-based Education Research : A Feramework for Disussion.** London : Oxford University Department of Educational Studies.
- Gulrajani, Nilima and Moloney, Kim. "Globalizing Public Administration : Today's Research and Tomorrow's Agenda." **Public Administration Review** 72,1 (2012) : 78-86.
- Hallinger, Philip. "A Review of Three Decades of Doctoral Studies Using the Principal Instructional Management Rating Scale : A Lens on Methodological Progress in Educational Leadership." **Educational Administration Quarterly** 47,2 (2011) : 271-306.
- Hart Lyn c. , and others. "An Examination of Research Methods in Mathematics Education (1995- 2005)." **Journal of Mixed Methods Research** 3,1 (2009) : 26-41.

- He, Yanling. "What Kind of Research We are Doing: An Evaluation of Chinese Public Administration Research." **Public Management Research** (2007) : 2007-00.
- Houston, David J. and Delevan, Sybil M. (1994). A Comparative Assessment of Public Administration Journal Publications. **Administration & Society**, 26(2), 252-271.
- Hyland, Ken. "Dissertation Acknowledgements: The anatomy of "Cinderella" Genre," **Written Communication** 20,3 (2003) : 242-268.
- Ilo, Saidat. 2005. "**Research in Public Administration : A Content Analysis of Applied Research Projects Completed from 1999-2005 at Texas State University in The Masters of Public Administration Program.**" Master of Public Administration Texas State University.
- Jing, Yijia. "Dissertation Research in Public Administration in China." **Chinese Public Administration Review** 5,1/2 (2008) : 27-38.
- Lee, Geon., and others. "Survey Research in Public Administration: Assessing Mainstream Journals with a Total Survey Error Framework." **Public Administration Review** 72,1 (2011) : 87-97.
- Marshall, C., and Rossman, G.B. 1995. **Designing Qualitative Research**. 2nd ed. CA : Sage Publications.
- Mason, Emanuel J. and Bramble, William J. 1989. **Understanding and Conducting Research : Applications in Education and the Behavioral Sciences**. Singapore : McGraw-Hill book Co.
- McCurdy, Howard E. and Cleary, Robert E. "Why can't we resolve the research issues in public administration?." **Public Administration Review** 44,1 (1984) : 49-56.
- Niiniluoto, Ilkka, Scientific Progress", The Stanford Encyclopedia of Philosophy <http://plato.stanford.edu/archives/sum2011/entries/scientific-progress/> December 15, 2011.
- Perry, James L. and Kraemer, Kenneth L. "Research Methodology in the Public Administration Review 1975-1984." **Public Administration Review** 46,3 (1986) : 215-26.
- Perry, James L. "How Can We Improve Our Science to Generate More Usable Knowledge for Public Professionals?." **Public Administration Review** 72,4 (2012) : 479-482.
- Raadschelders, Jos C.N. "The Study of Public Administration in United States." **Public Administration** 89,1 (2011a) : 140-155.
- Raadschelders, Jos C.N. "The Future of the Study of Public Administration : Embedding Research Object and Methodology in Epistemology and Ontology." **Public Administration Review** 71,6 (2011b) : 916-924.

- Raadschelders, Jos C. N., Lee, Kwang-Hoon . “Trends in the Study of Public Administration : Empirical and Qualitative Observations from Public Administration Review, 2000–2009.” **Public Administration Review**. 71,1 (2011) : 19–33.
- Rodgers, Roberts. And Rodgers, Manett. “The Sacred Spark of Academic Research.” **Journal of Public Administration Research and Theory** 9,3 (1999) : 473–492.
- Rubin, Allen. “Editorial : Social Work Research at the Turn of the Millenium : Progress and Challenge.” **Research on Social Work Practice** 10,1 (2000) : 9–14.
- Searcy, Dewayne L Mentzer, John T. “A framework for conducting and evaluating Research.” **Journal of Accounting Literature** 22 (2003) : 130–167.
- Schwandt, Thomas A. “Farewell to Criteriology.” **Qualitative Inquiry** 2,1 (1996) : 58–72.
- Schwartz-Shea, Peregrine and Yanow, Dvora. “Reading” “Methods” “Texts” How research methods texts construct political science.” **Political Research Quarterly** 55,2 (2003) : 457–486.
- Singleton, R., and others. 1988. **Approaches to Social Research**. NY : Oxford University Press Inc.
- Simonson, Itamar., and others. “Consumer Research: In Search of Identity.” **Annual Review of Psychology** 52 (2001) : 249–275 .
- Stalling, Robert A. and Ferris, James M. “Public Administration Research : Work in PAR, 1940–1984.” **Public Administration Review** 48,1 (1981) : 580–86.
- Suthakavatin, Taweesak. “Advances in Contemporary Public Administration.” **Thai Journal of Development Administration** 36,3 (1996) : 67–79.
- Terry, Larry D. “Reflections and Assessment: Publication Administration Review, 2000–2005.” **Publication Administration Review** 65,6 (2005) : 643–45.
- White, Jay D. “Dissertation and Publication in Public Administration.” **Public Administration Review** 46,3 (1986) : 227–34.
- Wehmeyer, J.M. and Wehmeyer, S. “The comparative importance of books : clinical psychology in the health sciences library.” **Bulletin of the medical library association**, 87,2 (1999) : 187–191.
- White, Jay D., Adams, Guy B. and Forrester, John P. Knowledge and theory Development in Public Administration: The Role of Doctoral Education and Research. **Public Administration Review**, 56,5 (1996) : 441–452.
- Wright, Bradley E., Manigault, Leporaj J. and Black, Tamika R. “Quantitative Research Measurement in Public Administration: An Assessment of Journal Publications.” **Administration and Society** 35,6 (2004) : 747–64.